

Hyväksytty yhtiöhallituksen kokouksessa 29.04.2014

ALUEVAIKUTTAVUUSOHJELMA 2013 - 2017

LÄHTÖKOHTA

Koulutuskuntayhtymä Tavastian toiminta-ajatus ja visio aluevaikuttavuuden näkökulmasta

Koulutuskuntayhtymä Tavastian pääasiallisena aluekehitysvaikutusten toiminta-alueena on Hämeenlinnan seutu. Hämeenlinnan seudun lisäksi kuntayhtymään kuuluvat Akaa, Pälkäne ja Urjala. Kuntayhtymällä on myös maakunnallista ja valtakunnallista tutkintokohtaista aluekehitysvaikutusta.

Kuntayhtymän omistajakuntien väestöpohja on n. 100 000 henkeä. Ammattiopisto Tavastian perustutkinto-opiskelijoista noin 15 % ja aikuisopiskelijoista noin 23 % tulee jäsenkuntien ulkopuolelta. Lukioliikelaitos Tavastian vastaavat luvut ovat 9,3 % ja 23,3 %, kun otetaan huomioon Hämeenlinnan ulkopuolelta tulevat opiskelijat. Pääosa ammattiopisto Tavastian suorittaneista opiskelijoista jää valmistuttuaan alueelle työskentelemään ja jatko-opiskelemaan. Pääosa lukion suorittaneista puolestaan suuntaa jatko-opintoihin alueen ulkopuolelle. Tämä johtuu yliopisto-opetuksen puuttumisesta alueelta.

Koulutuskuntayhtymä on Hämeenlinnan kaupungin viidenneksi suurin työnantaja. Vakituista henkilöstöä on yli 450 henkeä. Ammattiopisto Tavastia on monialainen ammatillinen oppilaitos, joka toimii kuudella eri koulutusalaalla

- Kulttuuriala
- Luonnontieteiden ala
- Matkailu-, ravitsemis- ja talousala
- Tekniikan ja liikenteen ala
- Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala
- Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala.

Alueen luonnonvara-alan toisen asteen ammatillinen koulutus on keskitetty Hämeen ammatti-instituuttiin. Lukioliikelaitos Tavastia tarjoaa monipuolista lukiokoulutusta kolmessa toimipisteessä; Kaurialassa, Lyseolla ja Lammilla, 1.8.2014 alkaen myös Hattulassa, Parolan lukiossa. Kaurialan lukiossa toimii lisäksi luonnontiedelinja ja Lyseon lukiossa urheilulinja ja yrittäjyyslinja.

Ammattiopisto Tavastialla on lähes 70 aikuisten näyttötutkinnon järjestämissopimusta, ja se on saanut järjestämislupaansa pysyvän työelämän kehittämis- ja palvelutehtävän. Erityistehtävänä oppilaitoksen järjestämislupaan sisältyy ammatillisen peruskoulutukseen valmistava koulutus (ammattistartti) ja maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus.

TAVOITTEET JA TOIMINTA

Koulu on osa maailmaa – ei passiivinen mukanaolija, vaan keskeinen alueellinen rakentaja. Koulutuskuntayhtymä Tavastian aluekehitystehtävä näkyy keskeisesti kuntayhtymän toiminta-ajatuksessa

- Koulutuskuntayhtymä Tavastia järjestää laadukasta ammatillista ja yleissivistävää koulutusta tarjoten opiskelijoille hyvät valmiudet työelämään, jatko-opintoihin ja elinikäiseen oppimiseen.

Koulutuskuntayhtymä Tavastia kehittää koulutuspalvelujaan alueen työelämän tarpeet huomioiden ottaen.

Koulutuskuntayhtymä Tavastian aluevaikuttavuutta voidaan tarkastella kolmella keskeisellä kohderyhmällä; opiskelijat, työelämä ja omistajakunnat.

Opiskelijat

▪ Työssäoppiminen

Ammatilliseen perustutkintoon sisältyy vähintään 24 viikkoa työssäoppimista. Laajennetussa työssäoppimisessa voidaan pääosa tutkinnosta suorittaa työssä oppien. Työssäoppiminen onkin keskeinen yhteistyömuoto ammattiopiston ja alueen työelämän välillä. Työssäoppimista suoritetaan yli 1 000 eri työpaikassa. Ammattiopisto Tavastiassa on myös otettu käyttöön nk. 2+1 -malli, jossa kaksi ensimmäistä vuotta opiskelu tapahtuu oppilaitoksessa ja viimeinen vuosi oppisopimuksella yrityksessä työskennellen. Lisäksi lukiokoulutuksessa toteutetaan lyhyitä työelämään tutustumisjaksoja.

Työssäoppimisen laatua voidaan parantaa työpaikkaohjaajien määrää lisäämällä ja heidän osaamistaan kehittämällä sekä työssäoppimisen sisällön suunnittelulla yhteistyössä oppilaitoksen, opiskelijan ja työpaikan välillä. Työssäoppiminen on käytetty rekrytointikanava sekä alueen yrityksille että opiskelijoille.

▪ Työelämän asiantuntijoiden käyttö opetuksessa

Alueen yrityksistä ja työelämästä löytyy lukuisia eri alojen ammattilaisia, joiden osaamista voidaan hyödyntää annettavassa opetuksessa. Työelämän asiantuntijoiden käyttö opetuksessa on usein rikastuttava kokemus sekä opiskelijoille että asiantuntijalle. Työelämän asiantuntijoiden käyttöä opetuksessa voidaan edesauttaa opintoalakohtaisen asiantuntijarekisterin laadinnalla, ylläpidolla ja hyödyntämisellä.

▪ Projektioppiminen työelämässä

Alueen yritysten ja tapahtuman järjestäjien kanssa tehdään säännöllistä yhteistyötä järjestämällä opiskelijoille tutkinnon perusteiden ammattitaitovaatimusten mukaisia mahdollisuuksia projektioppimiseen. Projektioppimisen tilanteet voivat olla erilaisia tapahtumia, kuten messuja, seminaareja ja asiakastilaisuuksia tai muuta käytännön toimintaa, jonka toteuttamisessa voidaan hyödyntää opiskelijatyötä. Matkailualan koulutuksessa tapahtumien järjestäminen on osa opetussuunnitelmaa.

▪ Alueelliset opetuksen sisällöt

Tutkintojen ja niihin valittavien valinnaisten tutkinnon osien tarjonta suunnitellaan alueen tarpeiden mukaiseksi. Alueen yrityksissä on myös erityisiä osaamistarpeita, joihin tutkinnon perusteiden ammattitaitovaatimukset eivät suoraan vastaa. Ammatillisiin perustutkintoihin voidaan sisällyttää alueen työelämätarpeen mukainen paikallisesti tarjottava tutkinnon osa. Opetuksessa voidaan myös painottaa sisältöjä alueellisen tarpeen mukaisesti. Aikuiskoulutuksella voidaan tutkintojen lisäksi järjestää erilaista täydennyskoulutusta alueen ja opiskelijoiden yksilöllisten tarpeiden mukaan.

▪ Monipuoliset ja toimivat työelämäsuhteet

Koulutuskuntayhtymä Tavastia kehittää koulutuspalvelujaan alueen työelämän tarpeet huomioiden ottaen. Kehittämisen tarveaineina ovat työelämästä kerätyt palautteet (työelämäpalautte), työelämän edustajien osallistuminen kuntayhtymän toimielimiin (ammattiosaamisen toimikunta ja opintoala- tai tutkintokohtaiset asiantuntijaryhmät) ja tietysti suorat kontaktit oppilaitosten henkilöstön ja työelämän edustajien välillä.

Työelämä

▪ Osaavan työvoiman kouluttaminen työelämän tarpeisiin

Työelämän keskeinen odotusarvo oppilaitokselle on osaavan työvoiman kouluttaminen sen tarpeisiin. Henkilöstö on yrityksen tärkein voimavara. Osaavan työvoiman saanti on tänä päivänä myös keskeinen yrityksen sijaintipaikkakuntaan vaikuttava tekijä. Ammattiopisto Tavastia on iso monialainen ammatillinen oppilaitos, joka tarjoaa 21 ammatillista perustutkintoa ja 37 eri koulutusohjelmaa. Lisäksi Tavastiassa voidaan näyttötutkintona järjestää lähes 70 eri perus-, ammat- ti- ja erikoisammattitutkintoa.

▪ Täydennyskoulutustarpeisiin vastaaminen

Tavastian aikuiskoulutuksen tavoitteena on olla tunnettu ja arvostettu monialainen aikuisten kouluttaja ja kehittäjä, joka vastaa erilaisten oppijoiden sekä yritysten ja organisaatioiden muutuviin tarpeisiin. Koulutusta toteutetaan eri rahoitusmuodoilla. Suurin rahoittaja on ollut työ- ja elinkeinohallinto, joka ostaa koulutusta tarjouskilpailuilla. Omaehtoisia ja valtionosuusrahoituksella toteutettavia koulutuksia sekä oppisopimuskoulutuksia järjestetään kysynnän mukaan työelämän tarpeisiin. Täydennyskoulutusten kysyntä on pysynyt tasaisena viime vuodet. Tutkintotavoitteista koulutusta tarjotaan edelleen vuosittain noin 1100 aikuiselle ja erilaisia täydennyskoulutuksia noin 2000 aikuiselle.

▪ Aktiivinen kumppani

Ammatillisen koulutuksen työelämän kehittämis- ja palvelutehtävän mukaisesti alueen työelämää palvellaan lähinnä erilaisissa työntekijöiden osaamisen kehittämiseen liittyvissä hankkeissa. Hankkeet edellyttävät tiivistä yhteistyötä muihin aikuiskoulutusta järjestäviin oppilaitoksiin. Ammattiopisto Tavastia toimii vetäjänä Väli-Suomen ammatillisten oppilaitosten yhteistyöverkostossa. Hämeenlinnan seudun työ- ja elinkeinotoimiston kanssa osallistutaan erilaisten täsmä- ja rekrytointikoulutusten järjestämiseen ja tehdään yhteistyötä opintoihin ohjaamisessa. Koulutustarpeiden ennakoinnissa tehdään maakunnallista yhteistyötä Hämeen liiton johdolla. Hämeen ammattikorkeakoulu muodostaa keskeisen opetuksellisen yhteistyötahon kuntayhtymän oppilaitoksille. Lukiokoulutuksessa tehdään yhteistyötä myös kaupungin perusopetuksen ja muiden Hämeenlinnan seudun lukiodien kesken.

Omistajakunnat

▪ Vastuu peruskoulun päättäneen ikäluokan ja vailla toisen asteen tutkintoa olevien kouluttamisesta

Koulutuskuntayhtymällä on kokonaisvastuu peruskoulun päättäneen ikäluokan kouluttamisesta Hämeenlinnan kaupungissa ja Hattulan kunnassa. Tutkintoon ja ammattiin kouluttamisen lisäksi kuntayhtymällä on tärkeä rooli nuorten syrjäytymisen ehkäisyssä. Tutkimusten mukaan koulutus on parasta syrjäytymisen ehkäisyä. Tutkinon suorittaneiden asema työmarkkinoilla on todettu olevan paljon kouluttamatonta parempi. Keskeisenä tavoitteena on koulutuspaikan tarjoaminen kuntayhtymän oppilaitoksissa kaikille alueen peruskoulunsa päättäneille. Koulutuksen tarjontaa, markkinointia ja ohjausta suunnataan aktiivisesti myös alle 30-vuotiaille vailla toisen asteen tutkintoa oleville.

▪ Paikallisen elinkeinoelämän kehittäminen

Elinkeinoelämän menestymisestä johtuva tulonmuodostus on kunnille tärkeää. Kuntien saamista verotuloista pääosa tulee ansioverotuksesta (työpaikoista) ja yritysten tuloksestaan maksamista yhteisöveroista. Tavastian toimenpiteitä paikallisen elinkeinoelämän kehittämiseksi on esitelty ohjelman edellisessä kohdassa *Työelämä*.

▪ Kuntien henkilöstön osaamisen kehittäminen

Tavastian toimialueen kuntasektori on iso työnantaja. Kuntatyö on suurelta osin työvoimavaltaista ja työn tulos asiakkaalle välittyy työntekijän antamana työpanoksena. Kuntien palveluksessa olevan henkilöstön osaaminen puolestaan välittää meille kuvaa kunnasta ja sen toiminnasta. Kunnalle sen henkilöstön osaamisen kehittäminen onkin suuri haaste, varsinkin näin kiihdyttävän kuntatalouden aikana. Koulutuskuntayhtymän tavoitteena oppilaitoksineen on tarjota laadukasta ja kustannustehokasta koulutusta alueen kuntien tarpeisiin.

SEURANTA

Aluevaikuttavuusohjelma osana tulostkorttia

Aluevaikuttavuusohjelman vuosittaiset tavoitteet ja toimenpiteet aikatauluineen ja vastuuhenkilöineen määritellään toiminta- ja taloussuunnitelman tulostkortissa.

Aluevaikuttavuusohjelman seuranta

Aluevaikuttavuusohjelman seurannasta vastaa yhtymähallitus. Ohjelman operatiivisesta toteutuksesta vastaa kuntayhtymän johto. Johdon tehtävänä on

- ottaa huomioon ohjelma Tavastian toiminnassa
- seurata ja raportoida ohjelman toteutumista
- tehdä esityksiä ohjelman päivittämisestä
- tiedottaa ohjelmasta henkilökunnalle ja opiskelijoille.

Aluevaikuttavuusohjelman vastuuhenkilönä toimii kuntayhtymän johtaja Jouni Haajanen.